

Sygn. akt III CZ 111/22

POSTANOWIENIE

Dnia 6 września 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote (przewodniczący)

SSN Krzysztof Strzelczyk

SSN Karol Weitz (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa V. K. i C. K.
przeciwko Komornikowi Sądowemu przy Sądzie Rejonowym w Pabianicach – G. P.
i Skarbowi Państwa - Sądowi Rejonowemu w Pabianicach
o odszkodowanie i rentę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 6 września 2022 r.,
zażalenia powodów na postanowienie Sądu Apelacyjnego w Łodzi
z dnia 13 października 2021 r., sygn. akt I WSC 44/21,

- 1. odrzuca zażalenie,**
- 2. oddala wnioski pozwanych o zwrot kosztów postępowania zażaleniowego.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 13 października 2021 r. Sąd Apelacyjny w Łodzi odrzucił skargę kasacyjną powodów V. K. i C. K. od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 23 listopada 2020 r.

Ze sporządzonego z urzędu uzasadnienia tego orzeczenia wynika, że skarga kasacyjna powodów dotknięta była brakami formalnymi w postaci niewskazania adresu stron procesu. Zarządzeniem z dnia 12 lipca 2021 r. pełnomocnik skarżących został wezwany do uzupełnienia tych braków formalnych w terminie

7 dni, pod rygorem odrzucenia wniesionej skargi kasacyjnej. Treść wezwania została umieszczona w portalu informacyjnym w dniu 12 lipca 2021 r., lecz pełnomocnik powodów nie zapoznał się z nią.

Odpis postanowienia Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 13 października 2021 r. wraz z uzasadnieniem został doręczony pełnomocnikowi powodów w dniu 20 października 2021 r. (k. 261).

W dniu 27 października 2021 r. (data stempla pocztowego – koperta nadawcza k. 280) pełnomocnik złożył w imieniu powodów zażalenie wprost na powyższe postanowienie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie powodów zostało wniesione po wejściu w życie ustawy z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2019 r., poz. 1469 - dalej: ustawa nowelizująca), która od dnia 7 listopada 2019 r. wprowadziła istotną zmianę sposobu zaskarżania postanowień wydanych na posiedzeniu niejawnym.

Dotychczas bowiem stosownie do art. 357 § 2 k.c., postanowienia wydane na posiedzeniu niejawnym sąd doręczał z urzędu obu stronom, chyba że przepis szczególny stanowił inaczej. W sytuacji, w której stronie przysługiwał środek zaskarżenia, doręczeniu podlegało postanowienie wraz z uzasadnieniem sporządzonym przez sąd z urzędu.

Zgodnie natomiast ze znowelizowanym art. 357 § 2¹ k.p.c., postanowienie wydane na posiedzeniu niejawnym sąd uzasadnia tylko wtedy, gdy podlega ono zaskarżeniu i tylko na żądanie strony zgłoszone w terminie tygodnia od dnia doręczenia postanowienia. Postanowienie z uzasadnieniem doręcza się tylko tej stronie, która zażądała sporządzenia uzasadnienia i doręczenia postanowienia z uzasadnieniem. Spójny z tymi regulacjami jest zmieniony art. 394 § 2 k.p.c. przewidujący, że termin do wniesienia zażalenia wynosi tydzień od dnia doręczenia postanowienia z uzasadnieniem. Jeżeli przy wydaniu postanowienia sąd odstąpił od jego uzasadnienia, termin liczy się od dnia ogłoszenia postanowienia, a jeżeli podlegało ono doręczeniu - od dnia jego doręczenia (por. art. 357 § 6 k.p.c.).

Nowe rozwiązania przyjęte przez ustawodawcę polegają w szczególności na eliminacji możliwości wniesienia środków zaskarżenia wprost (por. zmiana art. 369 k.p.c. i art. 394 k.p.c.) i nawiązują do zasad obowiązujących przy wnoszeniu skargi kasacyjnej (art. 387 § 3 w zw. z art. 398⁵ § 1 k.p.c.), co w przypadku wniesienia zażalenia oznacza, że obecnie złożenie przez stronę wniosku o sporządzenie uzasadnienia orzeczenia i doręczenie odpisu orzeczenia z uzasadnieniem stanowi przesłankę skuteczności wniesienia zażalenia, albowiem dopiero doręczenie - na wniosek strony - odpisu orzeczenia z uzasadnieniem powoduje otwarcie przewidzianego w art. 394 § 2 k.p.c. tygodniowego terminu do złożenia zażalenia (z wyjątkiem wskazanym w art. 394 § 2 zdanie. 2 k.p.c. w zw. z art. 357 § 6 k.p.c.). Pogląd ten został wyrażony w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 20 sierpnia 2021 r., III CZP 59/20 (niepubl.), potwierdzającej stanowisko prezentowane w najnowszym orzecznictwie Sądu Najwyższego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 grudnia 2020 r., II CZ 53/20, niepubl. i uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 28 maja 2021 r., III CZP 26/20, OSNC 2021, nr 11, poz. 71, oraz uchwała Sądu Najwyższego z dnia 2 lipca 2021 r., III CZP 38/20, niepubl.).

Sąd Najwyższy w składzie rozpoznającym to zażalenie w pełni podziela stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w uchwale z dnia 20 sierpnia 2021 r., III CZP 59/20 i oceniając przesłanki kwalifikujące zażalenie do rozpoznania uznał, że zażalenie wniesione przez pełnomocnika powodów jest niedopuszczalne. Nie zostało bowiem poprzedzone złożeniem wniosku o sporządzenie i doręczenie pełnomocnikowi powodów odpisu zaskarżonego orzeczenia wraz z uzasadnieniem. W ten sposób doszło do naruszenia znowelizowanego art. 357 § 2¹ k.p.c.

Skutkiem takiego stanu rzeczy jest brak otwarcia przewidzianego w art. 394 § 2 k.p.c. tygodniowego terminu do złożenia zażalenia, co implikuje konieczność odrzucenia zażalenia, jako niedopuszczalnego.

O kosztach postępowania zażaleniowego orzeczono na zasadzie odpowiedzialności za wynik sprawy. Wprawdzie każdy z pozwanych wniósł odpowiedź na zażalenie w terminie, jednak w odpowiedziach tych zarówno pozwany Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Pabianicach - G. P., jak i

pozwany Skarb Państwa-Sąd Rejonowy w Pabianicach zawarli wniosek procesowy o oddalenie zażalenia. Biorąc pod uwagę, iż w sprawie wywołanej wniesieniem niniejszego zażalenia występują przesłanki do jego odrzucenia, a nie oddalenia, to ze względu na błędne wnioski procesowe zawarte w obu odpowiedziach na zażalenie, wnioski pozwanych o zwrot kosztów postępowania zażaleniowego należało oddalić. Koszty tak świadczonej pomocy prawnej nie mogą bowiem stanowić kosztów celowej obrony w rozumieniu art. 98 § 1 k.p.c.

Z tych względów Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398⁶ § 3 w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c., orzekł, jak w sentencji.

O kosztach postępowania zażaleniowego Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 98 § 1 w związku z art. 391 § 1, z art. 398²¹ i z art. 394¹ § 3 k.p.c
[as]